

Egy kellemes április végi estén, mikor az égbolt patyolattiszta volt, Vándor egészen messze északon kalandozott. Az árnyékos lejtőket még hófoltok pettyezték.

Egész álló nap kószált az érintetlen tájon át a feje fölött vonuló vándormadarak ágálására fülelve. Délről voltak hazatérőben – akárcsak ő maga.

A gyaloglás nem esett nehezeére, a hátizsákja szinte üresen lapult, és semmire sem volt gondja. Vándor elégedetten gondolt a sűrű erdőre, a friss levegőre és saját magára is. A tegnap és a holnap is egyformán távolinak tűnt, viszont ma pompás, vörösbe hajló sugarak pászmái játszadoztak a nyírfák lombjai közt, az idő pedig enyhe volt és simogató.

– Ez a tavaszköszöntő dal estéje lesz – állapította meg Vándor. – Egy új dallam estéje, egy éneké, amiben sóvárgás és kis szomorúság is van, és persze finom mámor is: a magányos bandukolás és a szabadság öröme.

A dallam már régóta motoszkált a kobakjában, de eddig nem merte megragadni. Arra várt, hogy érle-

A TAVASZKÖSZÖNTŐ

lődjön, szárba szökkenjen, mígnem a hangok maguktól bújnak elő vidoran a szájharmonikájából. Ha nem elég türelmes, és idejekorán előcsalogatja, talán mindent tönkretesz. A dallam megbicsaklik, az ének hamiskás lesz, sőt megeshet, hogy örökre elmegy a kedve a nótázástól. A dalokkal csínján kell bánni, pláne, ha egyszerre szomorkások és mámorosak is.

Ezen az estén azonban Vándornak cseppnyi kétsége sem volt afelől, hogy a dallam életre kel. Ott zsi bongott benne, szinte tökéletesen – és az összes eddigi nótájánál őszintébben.

Ha megérkezik Mumin-völgybe, a híd korlátján ücsörögve ezt fogja fújni a szájharmonikán. Muminbocsnak több sem kell majd, megállapítja, hogy ennél szebbet sosem hallott. Vándor megtorpant a mohos tisztáson. Kellemetlen érzés kerítette hatalmába. Muminbocs. Hogy búslakodhat utána, mennyire várja már haza, milyen áhítattal mondja mindig: „Neked fontos a szabadság, hát indulj csak útnak! Megértem, hogy egyedül akarsz lenni!” – de közben feketén csillognak a szemei a csalódottságtól és a reménytelen sóvárgástól.

– Ajjaj – sóhajtott Vándor megszaporázva lépteit –, ajjaj. Micsoda érzékeny egy jószág az a bocs! Most gyorsan ki kell vernem a fejemből. Rendes kis bocs, de most nem gondolhatok rá. Most a dalomra kell koncentrálni. A holnap gondja-baja ma nem érdekes.

Vándor csakhamar elűzte Muminbocs emlékét, és minden figyelmét a táborhelyfürkészásnak szentelte. Egy csermely csobogása ütötte meg fülét. Nem

teketóriázott, a hang nyomában járva bevetette magát az erdő sűrűjébe.

Az utolsó rőt napsugár is elhalt a lombok között, a tavasz árnyai kéken szótték be a rengeteget. A nyírfák fehér törzsei oszlopcsarnokként derengtek át a nagy kékségen.

A csermely pompásnak ígérkezett.

Ragyogó barnán táncolt a tavalyi avar szőnyegén keresztül, az utolsó jégbe fagyott alagutakon át, mohos köveken pördülve, parányi vízesésekbe fordulva, hófehér homokágyakba hullva. Dúrban dúdolt, mint egy szúnyogfióka, de közben komolynak és fenyegetőnek próbált tűnni. Olykor a latyak a csermely torkán akadt, ahol aztán bugyborékoló kacagást váltott ki.

Vándor a nedves mohapárnán ácsorgott és fülelt.

A csermely bekapcsolódhatna a dallamba. Mondjuk refrénként.

Ekkor egy jókora kő kibillent a helyéről, belebucskázva a mederbe. A vízcso bogás egy oktávnyit ugrott a hirtelen változástól. Vándor elismerően füttyentett. – Tökéletes! Micsoda merész dallam! Talán a tavaszköszöntő dalom is a patakról szólhatna?

Egy kiszolgált üstöt tartott a vízesés alá, majd a fenyvesbe indult, hogy rőzsét gyűjtsön. A hóolvadás és a tavaszi záporok áztatta erdőben bajos volt tűzifára bukkanni. Mikor épp egy megfelelő gyűjtősért nyúlt volna, egy vékony hang felvisított, és a hozzá tartozó apró jószág fejvesztve rohant be a sűrűbe. Még sokáig visszhangzott a sivalkodása.

– Hát hogyne – dörögte Vándor. – Mindenféle manóciók és aprójóságok nyüzsögnek ilyenkor. Még szép. Az viszont cseppet sem szép, hogy ennyire nyámnyilák. Minél kisebbek, annál jobban nyivákolnak.

Végül sikerült egy nagyobbacska száraz ágat a csermely kanyarulatához vonszolnia. Túlevelekkel, gallyakkal körülbélelve takaros kis tűzrakást kerétkített. Tüstént meg is gyújtotta, és nekilátott, hogy falatozzon egyet. Vándor mindig maga főzte a vacsoráját. Nem hívott soha senkit, hogy tartson vele, hacsak a szükség úgy nem hozta, de ő maga sem várta el, hogy vendégül lássák. Nem értette, mi örömet lelik abban sokan, ha ételekről fecsegnek. Na és azok a rémséges székek, asztalok, sőt netán még abroszok is! Az a hír járja, hogy egyes böngészek kiöltöznek a vacsorához, de ez csak aljas rágalom lehet.

Vándor békésebb mederbe terelte gondolatait. Lepihent a nyírfák tövén, lehunyta a szemét.

A dallam már egészen közel volt, szinte tapintani lehetett. Vándor azonban nem kapkodott vele, hiszen a nóta biztos helyen várta a megfelelő pillanatot, semmi nem űzhette már el. Ezért előbb komótosan elmosogatott, aztán megtömte a pipáját, hiszen mikor a tűz csak zsarátnokként parázslík, s az éjszakai állatok huhogni kezdenek, akkor jön el a dallam ideje.

Csakhogy egy apróság közbeszólt. Vándor már akkor felfigyelt rá, amikor az üstöt súrolta. A túlpartról, a fák gyökereinek zugából kukucskált a kis jószág.

Riadt tekintete borzas üstöke alól figyelmesen tapadt Vándor minden mozdulatára. Félénk szempár egy szőrcomóban. Éppen az a lény, akire rá sem szokás hederíteni. Vándor sem vetett rá ügyet, felszította a parazsat, kényelmesen elfészkelte magát az avarban, és pipájából illatos füstfelhőket bodorítva várta, hogy megszülessen a nóta. Ám a nóta nem jött. Helyette egyre kényelmetlenebb érzés fogta el, mikor a fürkésző aprójóságra pillantott. Vándor végül összecsapta mancsát, és ráförmedt: – Sicc!

A félénk lény erre elődugta orrát a gyökerek közül, és udvariasan megszólalt.

– Remélem, nem rémítettelek halálra. Ismerlek, te vagy Vándor.

A kis vakarcs a vízbe huppant, és átevickélt Vándorhoz. Nem volt könnyű dolga, hiszen a patak vize hűvös volt, és egy incifinci jószághoz mérten roppant széles is. Párszor meg is csúszott, sőt orra is bukott az iszapos kövek közt, de Vándor olyan savanyú kedvében volt, hogy eszébe sem jutott segíteni a betolakodónak.

Végül mégis partot ért a bőrig ázott vakarék, és fogvacogva üdvözölte Vándort.

– Micsoda szerencse, hogy láthatlak! Annyira boldog vagyok!

– Üdv! – vakkantott válaszul Vándor.

– Szabad megszáradnom a tüzednél? – folytatta ragyogó képpel a csuromvizes jövevény. – Hihetetlen, hogy elmondhatom magamról: Vándor tábortüzednél melegedtem! Hát, ezt míg élek, nem felejtem el.

A vakarcs közelebb húzódott és ünnepélyesen Vándor hátizsákjára tette mancsát.

– Itt tartod a szájharmonikád? Ebben a táskában?

– Itt – bólintott kelletlenül Vándor. A magányos dallamcsalogatás reménye szertefoszlott, a megfelelő pillanat tovaszállt. Dacosan rágcsálta a pipaszárat, és konokul a fák közé bámult.

– Ne zavartasd magad! – szabadkozott a hívatlan vendég. – Ha dalolni támadt kedved, egy percre se fogd vissza a hangodat! Voltaképpen rajongok a muzsikáért. Igaz ugyan, hogy sosem hallottalak játszani, de egy sündisznó és egy pinyóke, sőt az anyukám is meséltek róla. A pinyóke még látott is téged. Bizony! El sem tudod képzelni, milyen nagy dolog ez mifelénk. Hogy mi mennyit ábrándozunk itt.

– Mi a neved? – szakította félbe Vándor. Minthogy az estéje végérvényesen fuccsba ment, miért is ne törte volna meg makacs némaságát.

– Semmi. Annyira apró vagyok, hogy felesleges lett volna nevet adni nekem – csipogta izgatottan a kis vakarcs. – Képzeld, soha senki sem kérdezte meg

még a nevemet. Erre idesétálsz te, akiról annyit hal-
lottam, és akit annyira szerettem volna megismerni,
és kíváncsi vagy arra, hogy hívnak. Mit gondolsz –
persze csak ha nem ellenzed –, kaphatnék tőled egy
saját nevet? Olyat, ami csak az enyém? Esetleg ma
este még?

Vándor valamit motyogott az orra alatt, és mélyen
szembe húzta sipkáját. A csermely felett szárnycsa-
pások suhogtak el, panaszos hangon visszhangoz-
va: Ju-júú – ju-júú – ti-ú.

– Sosem leszel szabad, amíg rajongsz másokért –
szólalt meg végül Vándor. – Én aztán tudom.

– Te mindent tudsz! – suttozta a kis jószág, és még
közelebb somfordált. – Mindent láttál, és mindig
igazad van. Igyekszem olyan szabad lenni, akárcsak
te! Te, aki épp Mumin-völgybe tartasz, hogy kicsit
megpihenj a barátaidnál. A sündisznó mondta,
hogy Muminbocs, amint vége a téli álomnak, rögtön
rád gondol. Hát nem csodálatos, hogy van valaki,
aki ragaszkodik hozzád és hazavár?

– Akkor megyek és oda, amikor és ahova kedvem
szottyán! – fortyant fel Vándor. – Talán nem is a
Mumin-völgybe tartok, hanem másfelé.

– Ó, szegény Muminbocs! – suttozta a vakarc, aki
a tűz lángjainál már kezdett megszáradni. A bun-
dácskája világosbarna volt. A jövevény zavarodot-
tan markolászta Vándor hátizsákját, és kibökte:

– Ha nem esne nehezedre, mesélnél a kalandjaid-
ról? Biztos ezernyi volt!

– Nem! – csattant keményen Vándor válasza. –
Most nem!

Magában keserűen kifakadt: – Miért nem hagy-
nak békét nekem a kalandokkal? Hát nem értik,
hogy a fecsegéssel minden emlékemet összeczú-
zom? Hogyha szavakba öntöm az életemet, akkor
végérvényesen belesüllyed a múlt lomtárába.

Hosszan hallgattak. Csak az éjjeli madár huhogott
át újra a sötétben. Végül a csöpp jövevény törte meg
színtelen hangon a csendet. – Mennem kell. Viszlát.

– Jó utat, viszlát – kapott a szón esetlenül Ván-
dor. – Egyébként mégis adhatnék neked saját nevet.
Te lehetnél Ti-Ti-Ú. Vidám az eleje, de szomorú a
vége.

A vakarc elmélázott. Szembogara sárgán izzott
a tűz fényében. Alaposan átgondolta új nevét: kós-
tolgatta a csengését, fülelte a hangzását, belebújt a
legmélyébe, majd orrát az égnek szegezve halkán
belesikoltotta az éjszakába. Olyan végtelenül szo-
morú és gyámoltalan volt, hogy Vándor hátán hi-
deg verejték futkározott tőle. Am a barna farokbojt
hirtelen eltűnt a hangásban, maga mögött ismét né-
maságot hagyva.

– Eh! – hessentett Vándor. Komótosan kiütögette pipáját, majd megpiszkálta az izzó fahasábokat. Fel-tápázkodott, és elkiáltotta magát: – Hékás! Gyere vissza!

A vadon komoran hallgatott.

– Hát jó – vont vállat Vándor. – Az ember nem lehet mindig jókedvű és barátságos. Egyszerűen kép-telenség. Ráadásul még nevet is adtam neki.

Visszatelepedett táborhelyére. Hallgatta a patak muzsikáját, fülelte a csöndet és várta, hogy megszű- lessen a dallam. Hiába. Vándor a szíve mélyén tud- ta, hogy az ének már messze jár tőle. Olyan messze, hogy talán sosem tudja előcsalogatni. Helyette ott zsbongott fejében a kis vakarcs félnék és izgatott hangja, mely megállás nélkül beszélt, csak beszélt.

– Az ilyen csöpp jószágoknak otthon volna a helye – zsörtölődött Vándor, és mérgesen hanyatt vetette magát a tűleveleken. Aztán mégis felszökkent, hogy ismét a vakarcs után kiáltozzon. Hosszan hegyezte a fülét, végül feladta. Kalapját mélyen szemébe húz- va várta az álmot.

Másnap reggel felkerekedett. Kialvatlanul és kel- letlenül kutyaolt észak felé. Nem nézett se balra, se jobbra. Egy fikarcnyi dallam sem jutott eszébe. Képtelen volt másra gondolni, mint a kis vakarcs- ra. Minden egyes szavát fel tudta idézni, akárcsak a sajátjait. Egyre csak ismételte magában a tegnapi történeteket, míg elgyötörten le nem roskadt.

– Mi bajom van nekem? – morogta szédülő fejjel. – Soha nem fordult velem elő ilyesmi. Biztos beteg vagyok.

Feltápázkodott és tovább bandukolt, miközben újra lepörgette maga előtt az előző esti beszélgetést. Ez így ment délutánig. Akkor Vándor megtorpant és hirtelen elhatározással hátraarcot csinált. Egy- ből jobban érezte magát. Könnyű léptekkel sietett visszafelé. Bukdácsolva szaladt, és mintha dallam- foszlányok kezdtek volna mocorogni a sipkája alatt. Vándor viszont rájuk sem hederített, futott, ahogy csak bírt. Alkonyatkor ért a nyírfaligetbe. Ott aztán kiáltozásba fogott: Ti-Ti-Ú!

Az éji madarak felriadtak szavára, és vijjogva vála- szolták: Ti-Ti-Ú! Csak a csöppség nem felelt.

Vándor keresztül-kasul bóklászott az erdőn, ke- reste-kutatta az aprójószágot, mígnem sötétedni kezdett.

A fák mögül előbújt az újhöld karimája. Vándor megbúvólten nézett az égboltra:

– Ez csodálatos – dünnyögte –, újhöld van!

Szokás szerint kívánt volna valamit: új nótát vagy új kalandot. Ám mielőtt kibökte volna titkos kérését, eszébe jutott a megoldás.

– Szeretném megtalálni Ti-Ti-Út! – azzal háromszor megpördült maga körül. Mintha varázsütésre történt volna: Vándor biztos léptekkel szelte át az erdőt, felkaptatott a hegygerincen, és a bozótosban rá is bukkant egy halványbarna kis szőr-csomóra.

– Ti-Ti-Ú – szólalt meg halkán Vándor. – Azért jöttem, hogy beszélgessek veled.

– Hahó! Remek – kapta fel kobakját a vakarcs. – Megmutathatom, hogy min mesterkedem. Egy névtáblán! Ide süss! Ez itt a saját nevem. Ha lesz majd házikóm, ez díszeleg majd az ajtón.

Egy megrágcsált kéregdarabot mutatott fel büszkén. Fontoskodva folytatta:

– Takaros munka, nem? Csodájára fognak járni.

– Még szép! – erősítette meg Vándor. – Kunyhót is fogsz hozzá eszkábálni?

– Hogyne – ragyogott fel Ti-Ti-Ú. – Elköltöztem otthonról, és önálló életbe kezdtem. Írtó izgalmas dolog! Tudod, mikor még nem volt rendes nevem, csak nyüzsögtem összevissza, szimatoltam erre-arra, az élet pedig csak úgy megtörtént velem. Néha rossz volt, néha jó, de sohasem *igazi*. Érted?

– Hogyne – mondta Vándor –, és örülök.

Ti-Ti-Ú biccentett, és ismét bevacoklódtott a bozótosba.

–Tudod mit? – szólalt meg Vándor. – Meglátogatom Muminbocsot. Azt hiszem, kezd hiányozni neked.

– Hogy micsoda? Ja! Muminbocs? Persze – moxyogta Ti-Ti-Ú.

– De még mielőtt felkerekednék, szívesen énekelek neked egy dalt, vagy mesélek valamit.

– Hát, nem is tudom. Talán majd máskor. Rengeg dolgom van, ha nem haragszol.

A barna farokbojt eltűnt a hangásban. Kicsit később előbukkantak Ti-Ti-Ú fülei, felcsendült vékony hangocskája: – Viszlát! Üdv Muminbocsnak! Sietnem kell, az élet nem vár! És sajnos én eddig rengeteg időmet elpocsékoltam.

Egy szempillantás alatt eliszkolt. Vándor meg csóválta fejét:

– Szóval így állunk. Nahát!

Leheveredett a mohaszőnyegre, és felmerengett az égre. Ragyogó kékség borult a világra, a látóhatáron tengerzöldbe fordulva, Vándor sipkája alatt határozottan mocorogni kezdett a tavaszköszöntő dal: egy kis szomorúság és sóvárgás keveredett benne a csendes magány mámorító érzésével.

